

Regin Jespersen, politistur:

Læknar fara ov lætt um vandan

- teir vilja gera AIDS -málið minni vandamikilið, enn tað veruliga er

Tað er altíð betur at vera fyrivarin - enn eftirsnarin, sigur Regin Jespersen, politistur um AIDS spurningin. Hann sat í pallborðsfundinum um AIDS á arbeiðsplássinum.

Eitt arbeiðspláss sum er útsett fyri at fáa smittu, verður hildið at verða starvsfólk á lögrelgustøðum har oftani gongur heldur harðliga fyri seg, t.d. tá fólk verða handtikin, og eisini, tá lög-

eglan kemur á staðið, har ferðsluóhapp o.a. hendir. Kenna tit tryggari í arbeiðinum, eftir at hava fingið svar upp á spurningarnar í samband við AIDS og HIV-smittu?

- Eg haldi sjálvur, at ov lítið kom fram á fundinum. Eg kenni meg - ið hvussu so er, ikki tryggari enn frammanundan. Tað er einki ið bendir á, at vit skulu broyta arbeiðslag viðvíkjandi hvussu vandamikil okkara støða er, men

eg haldi eisini, at teir serkonu í Føroyum vilja gera tað minni vandamikilið, enn tað veruliga er.

Ørkymlandi

- Sum ein fyrilestrahaldari í Danmark segði um AIDS: - Rúnd er ikki fyri at fara skeivur í slíkum málum. Hevur tú fingið HIV-smittuna, vendist ikki aftur. Tí fari eg frameftir at verða eins varin og áður.

Kann tað ikki hugsast, at

tað ikki er so lætt at verða smittaður í vanligum gerðarmálum hjá lögrelguni, sum tit halda?

- Tað er eitt sindur ørkymlandi hjá okkum, tí læknar eru ójanvir á máli um tað. Í Danmark ávara læknarnir nógv meira um vandan fyri smittu. Nógv vita heldur ikki, hvussu tey eru smittaði í Danmark, og tí mugu vit ansa

betur eftir, tá vit sum politistar gera arbeiði, har vandi kann verða fyri at fáa HIV-smittuna, sigur Regin Jespersen.

Gagnligt

At enda sigur Regin Jespersen, at tað gagnliga við fundinum var, at teir her fingtu tosa við tey fólk, sum hava serkunnleikan í Føroyum, og at politistar

nú vita, hvar teir skulu venda sær, um okkurt ivamál kemur. Hann heldur eisini, at tað ongantíð verður tosað ov nógv um AIDS vandan, og at hesin fundur var eitt stig á leiðini, har fólk fingtu høvi at seta spurningar fram.

Dagny

Arbeiðseftirlitið um AIDS:

Øll fólk eru at skilja sum møguligar smittukeldur

Sum heild eigur allur vevnaður og vevnaðarvæta - serliga blóð frá øllum menniskjum, at verða handfarið sum ein møguligur smittuvandi.

Hetta er galdandi fyri starvsfólk í heilsuverkinum og á arbeiðsplássum annars, har møguleiki er fyri at koma í samband við blóð og vevnaðarvæta. - Hetta sigur Hanna á Reynatúgvu, eftirlitsfólk á Arbeiðseftirlitinum, sum eisini undirvísir á trygdarskeiðum, sum stovnurin skipar fyri.

Leiðbeining um AIDS
Partur av trygdarskeiðinum hjá Arbeiðseftirliti-

num, snýr seg m.a. um at kunna luttakarnir um AIDS vandan á arbeiðsplássinum.

Longu í 1989 gjørdi Arbeiðseftirlitið leiðbeining um AIDS og fyrirbygging móti HIV-smittu. Henda leiðbeining hevur til endamáls at kunna trygdarumboð og arbeiðsgevarar um serliga vandan.

Ikki við vanligari samveru

Hanna á Reynatúgvu,

sigur við Sosialin, at tað nú ikki longur er talan ein ávísan vandabólk, í samband við AIDS spurningar.

Hanna á Reynatúgvu:

- Á fundinum í Norðurlandahúsum kom fram, at vandin fyri AIDS er avmarkaður til ávís arbeiðsøki, men at tað sum heild ikki smittar við vanligari samveru.

Talan er um tveir óttar: óttan fyri at verða smittaður í arbeiði, og óttin fyri at verða smittaður av arbeiðsfeløgum.

Tí er meginreglan, at starvsfólk sum koma í samband við blóð o.a., skulu handafara hesi evni á slíkan hátt, at vandin altíð er á ferð.

Hanna á Reynatúgvu: - Ein partur av arbeiðinum í samband við upplýsing um AIDS, er at kunna trygdarumboð um henda vandan. Um vit einaferð fara at arbeiða saman við HIV-smittaðum, eigur atburður okkara ikki at verða merktur av tørvandi vitan

Yrkisbólkar og smittuvandar

Dømi um yrkisbólkar uttanfyri heilsuverkið, hvors yrki kann hava við sær vanda fyri smittu:

- ☐ Renovatiónsarbeiðarar, kloakkarbeiðarar, reingeringsfólk, sum handfara burturkast, ið kann innihalda brúktar holnállir og aðrar hvassar lutir.
- ☐ Lögrelgufólk og starvsfólk í fongslum, sum kunnu koma út fyri valdsgerðum og hóttanum og eisini í samband við kropsrannsóknir.
- ☐ Bjargingarfólk — í sambandi við fyrstuhjálpi, har talan er um blóðingar og møguleiki er fyri at stinga ella skera seg.
- ☐ Akupunkturor, fótterapeutar, har samband er við blóðdálkaðar, spískar ella hvassar lutir.

Tørvandi vitan

Viðvíkjandi óttanum at verða smittaður, við vanligari samveru, so er hann ikki til staðar, men sálarligi óttin kann ávirka arbeiðsumhvørvið. Tí eiga vit at taka støðu, so vit tann dag, vit koma at arbeiða saman við einum HIV-smittaðum, ikki taka avgerðir og vísa atburð, sum er merktur av tørvandi vitan, sigur Hanna á Reynatúgvu, og skoytir uppí:

Hetta sæst einamest av, at tey, sum í dag eru HIV-smittað, eru flest øll í arbeiðsørum aldri.

Ongar loysnir

- Ongar beinleiðis loysnir eru gjørdar, sum kunnu minka um óttan fyri AIDS, og tí gerst hetta bert við upplýsing og aftur upplýsing. Vit hava øll eina ábyrgd at taka móti upplýsingum, og tí er tað umráðandi at taka støðu í hesum máli, sigur Hanna á Reynatúgvu.

Dagny